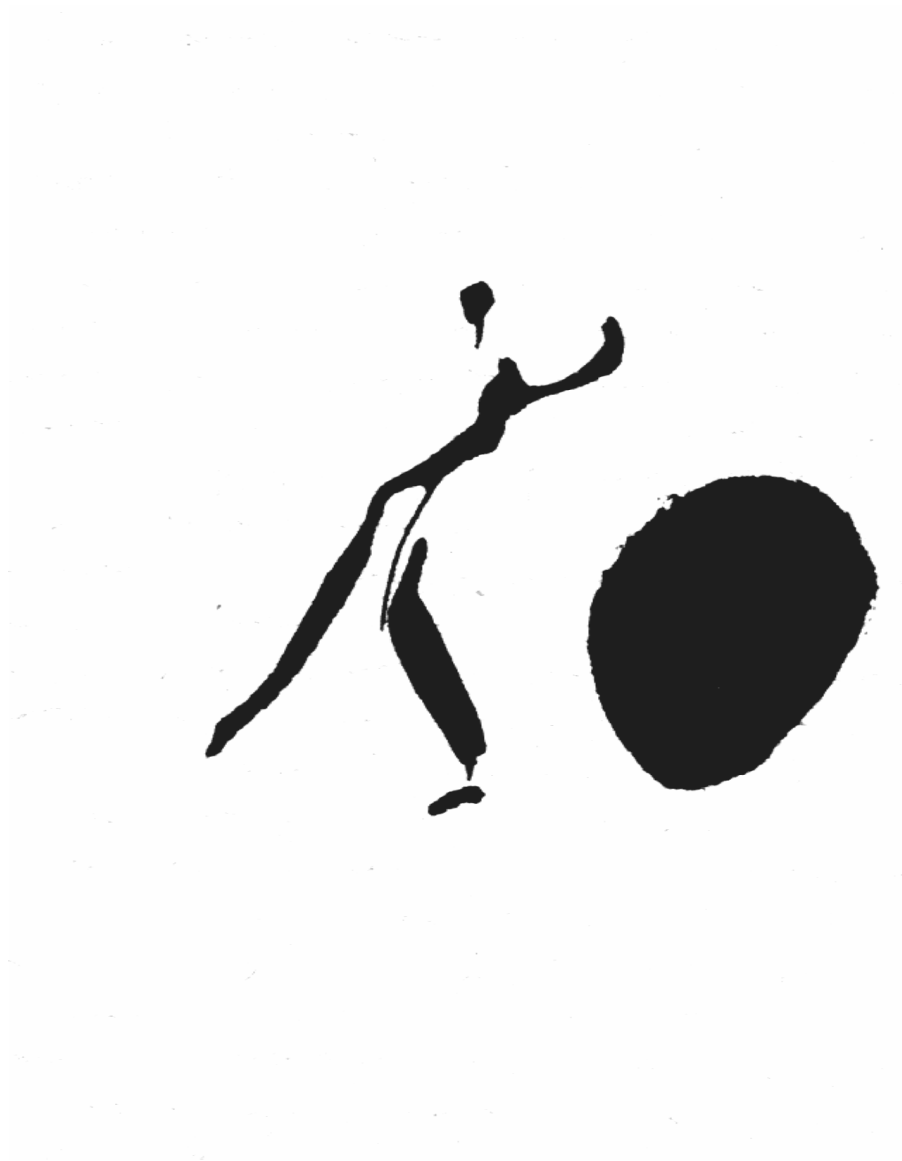

2010

Cafè Central

(Poesia des de 1989)

**DOSSIER SOBRE EL
SISÈ
PREMI “JORDI DOMÈNECH”
DE TRADUCCIÓ DE POESIA**

Índex

1.- QUÈ ÉS EL PREMI JORDI DOMÈNECH DE TRADUCCIÓ DE POESIA

- 1.1. Antecedents
- 1.2. La convocatòria
- 1.3. Els guanyadors de les edicions anteriors
- 1.4. La repercussió del Premi

2.- L'EDICIÓ DE 2010

- 2.1.- El veredict del Jurat
- 2.2.- El guanyador: **Txema Martínez Inglés** i els *Sonets de Shakespeare*
- 2.3.- Paraules del guanyador
- 2.4.- L'acte de lliurament: **20 de maig a les 19,30 h**

Jordi Domènech i Soteras. (Sabadell, Vallès Occidental, 1941 – 2003)

Poeta i traductor. Estudià a l'Escola Massana, i treballà com a dissenyador industrial. El seu primer llibre fou *Un poema en dez anacos* (1974), al qual seguiren *En comptes de la revolució* (1984, premi Josep López-Picó), *La llei del parèntesi (o tota precaució és poca)* (1994), *Història de l'arquitectura* (1995), *Alba Pratàlia* (1995), *Xulipapús* (1999), *Vine, Venusvenècia, a l'aigua* (2001) i *Amb sense* (2002). Com a traductor, féu versions al català d'Ungaretti, Svevo, Cunqueiro, i Delogu, a banda de nombroses plaquettes amb traduccions del gallec, del portuguès i de dialectes italians.

(GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA)

Cafè Central

És un projecte editorial independent al servei de la poesia, creat l'any 1989 com a associació cultural sense ànim de lucre per Antoni Clapés i actualment dirigit per ell mateix juntament amb Víctor Sunyol. Durant aquests vint anys d'activitat, Cafè Central ha editat uns quatre-cents *papers* poètics (llibres, plaquettes, fulls volants, etc.) i ha organitzat més de mig miler d'actes relacionats amb la poesia.

(vegi's l'entrada corresponent a **VIQUIPEDIA**)

1.- QUÈ ÉS EL PREMI JORDI DOMÈNECH DE TRADUCCIÓ DE POESIA

1.1.- Antecedents

El poeta Jordi Domènech va morir d'una manera sobtada a l'octubre de 2003, al retorn d'un simposi celebrat al nord d'Itàlia sobre poesia dialectal italiana –de la qual ell era un reconegut especialista– i on havia intervingut amb una ponència sobre la situació de la poesia en llengua catalana.

Amb la seva mort, els seus amics perdien un company inoblidable, i la cultura catalana perdia una ment clara i lúcida, un cercador inacabable d'imatges poètiques i un investigador de noves formes de llenguatge.

Per tal que el seu record –i, per què no? el seu mestratge– perdurés en la memòria i seguís incidint en el col·lectiu, alguns amics van proposar de crear un premi literari que dugués el seu nom. Després de donar-hi moltes voltes, van creure que el més adequat seria *la convocatòria anual d'un premi de traducció de poesia, ajuntant així les dues vessants en les quals Domènech va excel·lir: la poesia i la traducció de poesia*.

D'altra banda, s'omplia així un dèficit del sistema literari català, ja que no existeix cap altre premi d'aquestes característiques, fet que li atorgava un cert caràcter extraordinari.

1.2.- La convocatòria

El Premi va ser organitzat, conjuntament, per **Cafè Central** i **Mobles 114** (empresa de disseny, Premi Nacional de Diseño 2001), ambdues entitats molt estretament vinculades amb les activitats professionals i intel·lectuals de Domènech.

El Premi va ser dotat inicialment amb 1.500 € i amb la publicació de l'obra guanyadora dins la prestigiosa col·lecció de poesia ***Jardins de Samarcanda***, de **Cafè Central**. Una col·lecció que, en paraules del professor Jaume Aulet, de la UAB, «és avui dia –i crec que no exagero ni gota– la principal col·lecció de poesia que es publica en llengua catalana i una de les més importants del panorama poètic internacional. De la mateixa manera que la famosa ruta de la seda havia de passar necessàriament per la ciutat dels jardins, la nostra ruta poètica no pot prescindir de Samarcanda».

La primera convocatòria va tenir lloc a finals de 2004, i es va reunir un jurat vinculat amb Domènech, i també que fos altament qualificat i professional, i que amb els seus coneixements es cobrís una àmplia gamma de llengües i de poètiques properes a la nostra cultura (alemany, francès, anglès, portuguès, italià i espanyol).

Des de la primera convocatòria, els membres han estat D. Sam Abrams, Nathalie Bittoun-Debruyne, Feliu Formosa, Joaquim Sala-Sanahuja, Josep Maria Sala-Valldaura, Dolors Udina, Carlos Vitale i Víctor Sunyol (secretari).

1.3.- Els guanyadors de les edicions anteriors

Els guanyadors de les primeres convocatòries han estat:

- 2005. **Joan Casas**, per la traducció del llibre *Tard, molt tard, de nit entrada*, de **Iannis Ritsos**. Vic: 2005. Jardins de Samarcanda, #38.
- 2006. No adjudicat.

- 2007. **Josep Domènech Ponsatí**, per la traducció de *Rara mar*, d'**Armando Freitas Filho**. Vic: 2007. Jardins de Samarcanda, #45.
- 2008. **Eusebi Ayensa**, per la traducció de *Poemes inacabats*, de **Konstantinos P. Kavafis**.
- 2009. **Isidor Marí**, per la traducció de *Vents*, de **Saint-John Perse**. Jardins de Samarcanda, #54.

Quant als poetes traduïts és remarcable el fet que dos d'ells són considerats pares de la poesia contemporània (Ritsos i Kavafis) i un altre és Premi Nobel (Saint-John Perse)

1.4.- La repercussió del Premi

El nombre de participants ha augmentat progressivament, oscil·lant entre els quinze i els trenta entre les diferents convocatòries i, en general, han estat persones vinculades al doble àmbit que abasta el premi, poesia i traducció.

La proclamació i lliurament del Premi s'ha anat fent a l'entresòl de la Pedrera i, en la darrera edició, a Arts Santa Mònica. Fins ara, l'acte literari ha consistit en el protocol habitual de concessió del Premi, i de la lectura d'una ponència a càrrec d'alguna destacada personalitat de l'àmbit de la traducció. Aquest format atrau un important nombre d'assistents del món de la cultura i de les lletres.

Els ponents han estat:

2005: **Adan Kovacsics**: *Hofmannsthal y la tradición de la crisis del lenguaje*

2006: no es va celebrar l'acte per haver-se declarat desert el Premi

2007: **Joan Sellent**: *Amb sense ser poeta*

2008: **Isabel Núñez**: *Els meandres de la traducció*

2009: **Laura Borràs:** *Traduir paraules, traslladar significats, construir el món.*

De totes aquestes ponències se n'ha fet la corresponent edició, que es lliura al públic assistent a l'acte.

2.- L'EDICIÓ DE 2010

La sisena edició del Premi va ser convocada a finals de 2009. El més important a destacar és que **la dotació econòmica ha passat de 1.500 € a 6.000 euros** gràcies a l'aportació generosa de la Fundació Banc Sabadell. Aquest increment de la dotació ha provocat que el nombre de participants hagi crescut lleugerament, però, sobretot, que la qualitat dels treballs presentats hagi estat immillorable.

2.1.- El veredict del Jurat

El jurat del sisè Premi Jordi Domènech de Traducció de Poesia ha decidit atorgar el Premi al Sr. TXEMA MARTÍNEZ per la seva traducció dels *SONETS DE WILLIAM SHAKESPEARE*.

2.1.- El guanyador: Txema Martínez i els *Sonets de Shakespeare*

Txema Martínez (Lleida, 1972) ha publicat els llibres de poemes *Ulls d'ombra* (Ed. 62, 1997), *La nit sense alba* (Ed. 62, 2000), *Sentit* (Proa, 2003) i *L'arrel i la pluja* (Proa, 2008), a més d'algunes plaquettes, com ara *Kommos* (en versions eslovena i anglesa).

Inclòs en diverses antologies catalanes i estatals i traduït a diferents idiomes (com l'italià, l'irlandès o el letó), ha obtingut, entre d'altres, els premis de poesia Salvador Espriu, Màrius Torres, Joan Alcover-Ciutat de Palma i Carles Riba.

Va reunir una tria dels seus articles de premsa a *Les cendres* (Moll, 2005). Té a punt de publicació un nou recull de proses periodístiques (*Ciutat Ximpanzé*, Moll).

2.3.- Paraules del guanyador

Tota traducció neix d'un impuls exterior (un encàrrec, per exemple) o interior (la necessitat que sent un traductor de posar en una llengua allò que llegeix en l'original).

En el meu cas, els sonets de Shakespeare responen a la segona veu, aquella que fa una desena d'anys em va dir que les versions catalanes que existien fins aleshores no feien justícia, ni de lluny, a l'original. Va començar com un joc, amb uns quants sonets, i després aviat es va convertir en una obsessió. Un any d'excedència va aportar l'empenta definitiva al projecte i al repte, immens: traduir un dels grans poetes de la tradició occidental (amb Homer, Dante i Baudelaire), el poeta clàssic més modern.

La traducció s'ajusta, com és lògic, a la meua visió de Shakespeare, un poeta jove, que respira sensualitat i sexualitat, un autor prodigiós en l'ús del concepte i en l'exercici de la bellesa i de la moral humanes. Un home oceà, com el va definir Victor Hugo. Traduït en un idioma que permet atansar-s'hi en forma i fons, el nostre monosil·làbic català, com ha de ser, ben a la vora de l'original: en decasíl·labs i en rima consonant. Perquè el resultat sigui clar i difícil, com l'autor, i com volia Espriu que fos la poesia.

2.4.- L'acte de lliurament del Premi

L'acte de lliurament del sisè Premi Jordi Domènech de Traducció de Poesia tindrà lloc **el proper dijous dia 20 d'octubre a l'auditori d'Arts Santa Mònica, a dos quarts de vuit del vespre.**

En el decurs de l'acte, el Director de la Fundació Banc Sabadell, Sr. Miquel Molins i el Director de Cafè Central, Sr. Antoni Clapés, dirigiran unes paraules de benvinguda al públic.

A continuació es lliurarà el premi al Sr. Txema Martínez, i es llegiran fragments de l'obra premiada a càrrec de l'actriu Montse Vellvehí.

Anna Casassas, traductora literària d'ampli recorregut, donarà una conferència sota el títol *El ritme de la prosa*.

Finalment, es lliurarà al públic assistent una edició de la conferència de l'edició anterior del premi de la Dra. Laura Borràs.

Esperem comptar amb el vostre recolzament i la vostra presència. Moltes gràcies.

Barcelona, maig de 2010